

AI banar vägen för hållbara mål

29 sep. 2020 Dagens Industri, sida 6
Författare: JILL BEDEROFF

Anna Felländer, medgrundare av AI Sustainability Center, lyfter möjligheterna för artificiell intelligens, AI, att bidra till de globala hållbarhetsmålen. Samtidigt varnar hon för att inte ta de etiska och sociala riskerna med AI på allvar.

"Det absolut viktigaste i dag är att vi omfamnar AI med en etisk och social lins. Kunder och användare förväntar sig skraddarsydd rekommendationer och tjänster, men inte att de ska diskrimineras och integritetskränkas som följd."

Anna Felländer, som lämnade Swedbank 2015 efter att ha varit såväl chefekonom som digitaliserings- och framtidsekonom för att starta AI Sustainability Center, varnar för de etiska riskerna men menar att vi på inget sätt är i händerna på AI. Tvärtom.

"Vi har all makt och förmåga att styra användningen av teknologin i rätt riktning."

På AI Sustainability Center som hon driver tillsammans med Eleine Weidman Grunewald, tidigare hållbarhetschef på Ericsson, hjälper de såväl myndigheter som företag att ta etisk AI från teori till praktik.

"Vi erbjuder organisationer en oberoende validering av ansvarsfull användning av data och AI, en hälsocheck för att undvika etiskt kostsamma fallgropar. Det finns många AI-applikationer som implementeras utan en "go to market readiness", säger hon.

Anna Felländer pekar på IBM:s teknik för ansiktsgenkänning som drogs tillbaka i somras till följd av de ökande och mer framträdande riskerna för systematisk diskriminering. IBM insåg att mjukvaran behövde genomgå ytterligare tester för att dess opartiskhet skulle säkras.

För två år sedan blev Anna Felländer del av en grupp under ledning av Ricardo Vinuesa, lektor på KTH, som beslutat sig för att undersöka och systematisera vad den nuvarande forskningen sa om möjligheterna för artificiell intelligens att bidra till uppfyllelsen av FN:s globala hållbarhetsmål. Resultatet, som publicerades i tidskriften Nature i januari, pekar på att AI kan bidra till att nå 134 av delmålen medan det kan bli ett hinder för att nå de övriga 59 delmålen.

"Vi som skrivit artikeln är övertygade om att vi med transparens, ansvar och möjligheten att göra det förklarbart kan nå paradiset i stället för bakgården med hjälp av AI. Politiskt ledarskap och mod liksom företag som kan kliva fram i väntan på nya regelverk är av största vikt", säger Anna Felländer.

■ Di Fakta

Mål där AI kan bidra till uppfyllnad

■ Mål 3 - God hälsa och välbefinnande: Både när det gäller spridning av mer kvalificerad vård till delar av världen där den inte varit tillgänglig och till förbättring av vård delvis genom förebyggande av sjukdomar. Exempelvis algoritmer som kan spåra, prognostisera och detektera sjukdomar.

■ Mål 4 - God utbildning för alla: Individualiserat lärande som liksom ovan kan spridas till delar av världen där den tidigare inte varit tillgänglig. Utan marginalkostnad. Exempelvis kan algoritmer anpassa lärandet till individens inlärningsförmåga och kunskapsnivå.

■ Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna och Mål 11 - Hållbara städer och samhällen: AI skapar insikter och modellerar positiva miljömässiga resultat och förhindrar negativa. Exempelvis genom skräddarsydda rekommendationer gällande beteenden, produktion och konsumtion som minimerar negativa miljömässiga avtryck.

Mål där AI riskerar att hämma uppfyllnad

■ Mål 5 - Jämställdhet:

Avsaknad av data som representerar båda könen likvärdigt samt avsaknad av kunskap kring jämställdhet bland programmerare.

Exempelvis har en kvinna med identisk ekonomisk förmåga och historia som en man blivit nekad vid en AI-baserad kreditprövning när mannen blivit beviljad.

■ Mål 10 - Minskad ojämlikhet: Trots att den ekonomiska nettoeffekten, mätt som produktivitetsökning, kan vara positiv på kort sikt kan AI förstärka polariseringen i ekonomin och samhället, inom länder och mellan länder. Ett exempel är att de ekonomiska vinster av AI gynnar de som äger kapital mer än de som är anställda.

■ Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen:

Black box, AI-modeller med låg transparens och möjlighet att göra det förklarbart riskerar att leda till oavsiktliga integritetskränkningar och diskriminering.

"Vi kan nå paradiset i stället för bakgården med hjälp av AI."

ANNA FELLÄNDER

KÄNNER SIG I FULL KONTROLL. Anna Felländer, medgrundare av AI Sustainability Center, varnar för de etiska riskerna med AI men menar att förmågan att styra användningen av teknologin i rätt riktning finns. | BRETT SPEKTRUM. FN har tagit fram 17 globala mål för hållbar utveckling.